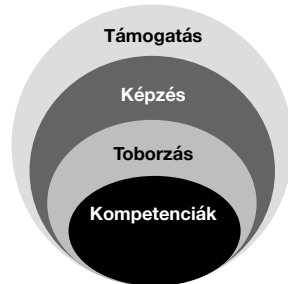

A sikeres kulturális önkéntesek kompetenciái (felmérés)

Készítették: Molnár Eszter, Szige-
ti Tóth János, Tóth Tünde, Varga
Katalin

2017 február, Budapest

Válaszadók:

a. Tanulás ellátók

- Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség Közép-Magyarország, Budapest, Pest megye
- Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság – Közép-Dunántúl, Komárom megye
- Zalai Népfőiskolai Egyesület (egyesületi tagok és népfőiskolai hallgatók) – Nyugat-Dunántúl, Zala megye
- Bedekovits Lőrinc Népfőiskolai Társaság (Jászfényszaru) – Észak-Alföld, Jász-Nagykun-Szolnok megye
- Bihari Szabadművelődési és Népfőiskolai Egyesület (Berettyóújfalú) – Észak-Alföld, régió, Hajdú-Bihar megye
- Bibó István Népfőiskolai Alapítvány (Kóvágóörs) – Közép-Dunántúl, Veszprém megye

b. Tanulók: személyek, tagok, önkéntesek, a fenti szervezetek programjain résztvevők.

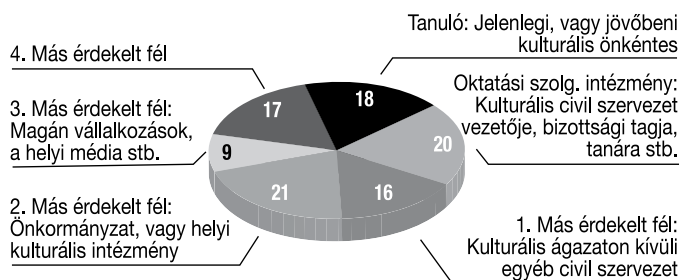
c. Egyéb szervezetek:

- a helyi önkormányzat, a művelődési központ és könyvtár, tűzoltó egyesület, mint civil szervezet, helyi egyházköztség képviselői, egyetemi hallgatók

A kérdőíves felmérés eredményei

A kérdőívet összesen 109-en töltötték ki, döntően mind magyar állampolgárok. A megkérdezettek státusza szerint elég egyenletes a szóródása. A megkérdezettek között a magánvállalkozók száma (9%) a legkevesebb és a legnagyobb számban az önkormányzat (21%), vagy helyi kulturális intézmény képviselői vannak.

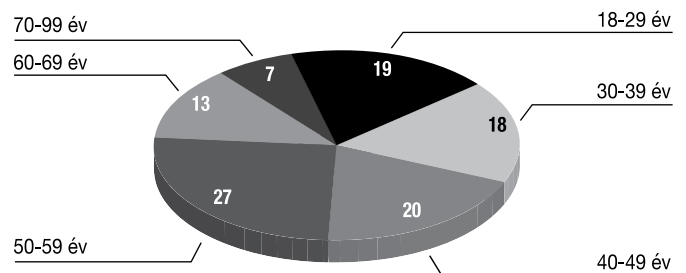
A kérdezett státusza a felmérés szempontjából

A kérdőívet nagyobb számban nők töltötték ki, ez az arány 67 – 35% a nők javára. Az életkori csoportok közül a legtöbben (27%) az 50 – 59 korcsoportból kerültek ki, ezt követi 20%-ban a 40 – 49 évesek korosztálya, s a harmadik legnagyobb csoport 19%, a 18 –

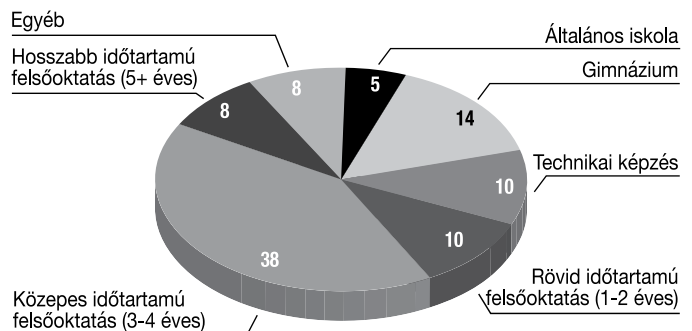
29 évesek korcsoportja. Összességében azt mondhatjuk, hogy a középkorosztály és az idősebb korosztály válaszaival rendelkezünk a legnagyobb mértékben. De szép számmal töltötték ki a kérdőívet a legfiatalabbak, a 18 – 29 éves korcsoportból is.

Életkor

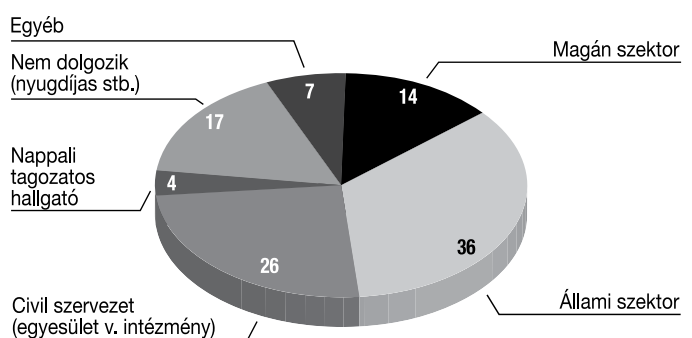
A válaszolók iskolai végzettsége szerint a felsőfokú végzettségük aránya teszi ki a legmagasabb számot, összesen 62%-ban. (Az ún. közepes időtartamú felsőoktatás 38%, hosszabb időtartamú felsőoktatás 24%.) Jelentős a középfokú végzettségük aránya is, összesen 24%.

Iskolai végzettség

A foglalkozási csoportok között a két legnagyobb csoport az állami szektor (36%) és a civil szervezetek (26%), emellett a nyugdíjasok aránya számottevő még (17%)

Foglalkozás

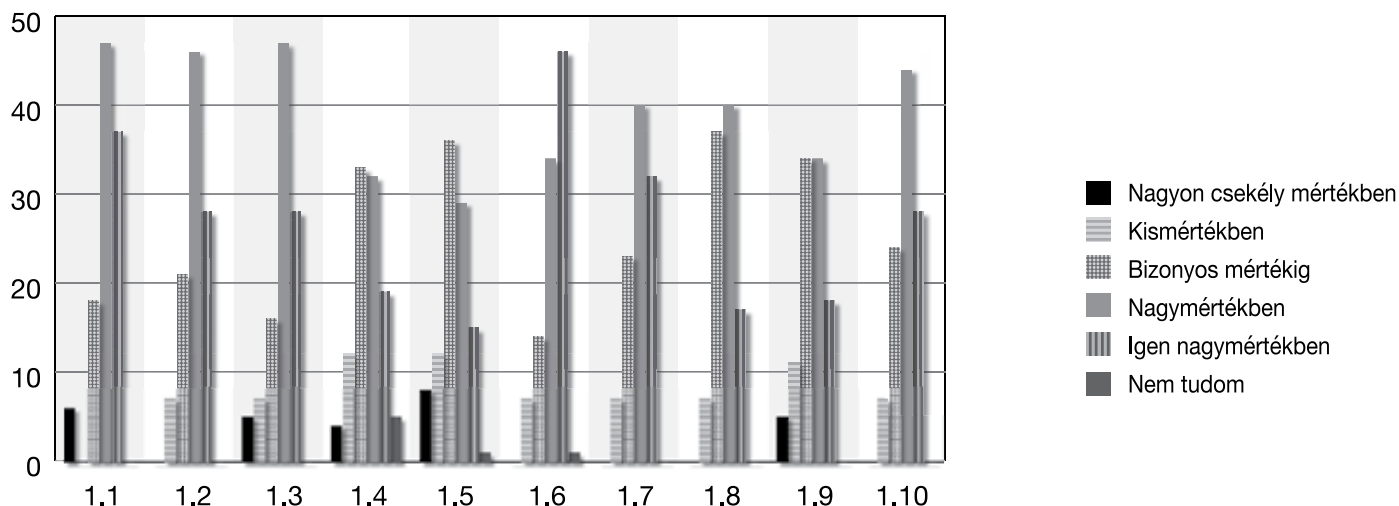

A kérdőívek és a kapott válaszok részletes bontásban.

1. A sikeres kulturális önkéntesek kulcskompetenciái

Értékelje a kulcskompetenciákkal kapcsolatos állításokat Jelölje meg, milyen mértékben tartja a kulcskompetenciákkal kapcsolatos megállapításokat fontosnak, relevánsnak ahhoz, hogy kulturális önkéntesként sikeresen működjön? (Kérjük, minden egyes állításnál jelöljön meg egy választ.)		Nagyon csekély mértékben	Kismértékben	Bizonyos mértékig	Nagymértékben	Igen nagymértékben	Nem tudom
1.1	Az önkéntesnek tisztában kell lennie a kulturális tevékenységek hatásával a lakóhelyén és a környéken.	6		18	47	37	
1.2	A településen folyó tevékenységek között az önkéntesnek ismernie kell a helyi civil közösség tevékenységét.		7	21	46	28	
1.3	Az önkéntesnek ismernie kell a jó gyakorlatot arról, hogy a kulturális önkéntesség hogyan járul hozzá a civil részvétel, a közösségi kötődés és a helyi identitástudat erősítéséhez.	5	7	16	47	28	
1.4	Az önkéntesnek ismernie kell az adott településen a kultúraközi szektorban az amatőr művészet, a kulturális örökség terén folyó önkéntes tevékenységet.	4	12	33	32	19	5
1.5	Az önkéntesnek ismernie kell a településen folyó egyéb önkéntes közösségi társadalmi, humanitárius, szociális munkát, ill. a sportegyesületek tevékenységét.	8	12	36	29	15	1
1.6	Az önkéntesnek erős szociális és kommunikációs készségekkel kell rendelkeznie, hogy a településen élő különböző társadalmi csoportokat meg tudja szólítani és be tudja vonni.		7	14	34	46	1
1.7	Az önkéntesnek erős tervező és szervező képességre van szüksége, hogy a településen folyó kultúraközi tevékenységet és rendezvényeket irányítani tudja.		7	23	40	32	
1.8	Az önkéntesnek gyakorlati tudással kell rendelkeznie a közösségi média és az internetes kommunikáció terén.		7	37	40	17	
1.9	Az önkéntesnek megfelelő képességekkel kell rendelkeznie a források felkutatása, forrás-teremtés, szponzorok felkutatása, stb. terén.	5	11	34	34	18	
1.10	Az önkéntesnek ismernie kell a többi szereplőt, akik támogatják, és/vagy közreműködhetnek a településen folyó kultúraközi tevékenységekben.		7	24	44	28	

1. A sikeres kulturális önkéntesek kulcskompetenciái

Az adatokból láthatjuk, hogy a megkérdezettek szerint az önkéntesnek erős szociális és kommunikációs készségekkel kell rendelkeznie, hogy a településen a különböző társadalmi csoportokat meg tudja szólítani. Ezt a kulcskompetenciát hangsúlyosnak ítélte a válaszadók 80 %-a. Az interjúk során az is kiderült, hogy a megszólítani tudás képessége mellett a potenciális önkéntesek bevonásának a képességével (meggyőző erő) is nagyon fontos rendelkeznie.

A sorrendben következő legfontosabb kulcskompetencia, hogy az önkéntesek legyenek tisztában a kulturális tevékenység hatásával a lakóhelyükön. Harmadik legfontosabb kulcskompetencia, amit kiemelhetünk a megkérdezettek szerint az az önkéntesek erős tervező és szervező képessége. Ha végig nézzük a válaszadók számát, hogy milyen kompetenciát tartanak "nagymértékben" fontosnak, akkor azt láthatjuk, hogy az erre a kérdésre adott válaszok számsora magas. Azt a következtetést vonhatnánk le ebből, hogy a kérdéscsoportban felsorolt kulcskompetenciák lefedik a szükséges legfontosabb kompetenciák körét. Mindebből, ahogy megállapítottuk, kiemelkedik három kompetencia: a szociális - és kommunikációs készség, a lakóhely ismerete és a szervezőkészség. Tapasztalatok alapján is megerősíthetjük, hogy a gyéren lakott térségek, vidéki kistelepülések közösségeiben igen fontos helyi identitásképző szerepe van a művészeti és kulturális csoportoknak.

Kommentárok:

A sikeres kulcskompetenciák kérdésköréhez fűzött nyitott megjegyzések jelentős kibővítést mutatnak, amelyek egyébként az interjú beszélgetés során is felmerültek. Érdemes végiggondolnunk a gyűjteményt, hogy milyen kulcskompetenciákkal való kiegészítés lenne még szükséges:

- Kulturális tudatosság
- Szervező képesség
- Lelkesedés, tenni akarás
- Csapatmunkában való szerepvállalás
- Elhivatottság a közösségi élet irányába
- Kíváncsiság
- Szociális érzékenység
- Kapcsolatteremtő képesség
- A végzett kulturális jellegű munka szakmai ismerete
- Elkötelezettség a közösség szolgálatára

- Szakmai felkészültség, helyismeret
- Képes legyen az általános társadalmi normákat betartani és hitelesen közvetíteni
- Értékek tiszteltében tartása
- Idegen nyelvtudás
- Aktív állampolgárság
- Kultúra iránti érdeklődés, akár kutatás
- Nyitottság, tolerancia, rugalmasság, bátorság
- Nyitottság a különböző kulturális tevékenységekre
- Nyitottság mások gondolatainak befogadására, akkor is, ha nem egyezik az általa képviselttel
- Kellő motiváció
- Elhivatottság
- Emberismeret
- Könnyű alkalmazkodás a változó élethelyzetekhez
- Jól tűri a kritikát, konfliktuskezelő
- Előítéletől mentes legyen
- Az önkéntesnek ismernie kell az adott településen a kultúraközi szektorban az amatőr művészet a kulturális örökség terén folyó önkéntes tevékenységét.
- Naprakész információk a különböző kulturális területekről
- Kreativitás
- Ötletesség
- Megfelelő műveltségi szint,
- Megfelelő ismeret, háttértudás
- Problémamegoldó képesség
- Toleráns és integráló személyiség legyen
- Empátia a társadalom, különböző rétegeinek képviselőivel
- Együttműködési készség
- Gyakorlati tudás a közösségi média és az internetes kommunikáció terén
- Tapasztalatok átadási képessége
- Az önkéntes képes legyen szakítani a régi beidegződésekkel és aktualizálja a tényleges igényekhez a munkáját
- Elfogadás, hogy valamennyi korosztályt meg tudja szólítani
- Tisztában legyen a vonatkozó jogi és pénzügyi kérdésekben
- Esztétikai érzék
- Együttműködő készség és némi alázat a már régóta működő helyi szervezettel szemben a jó és hosszú együttműködés érdekében

2. Önkéntesek toborzása

SPAR

Curricula for culture volunteers and managers
in sparsely populated areas

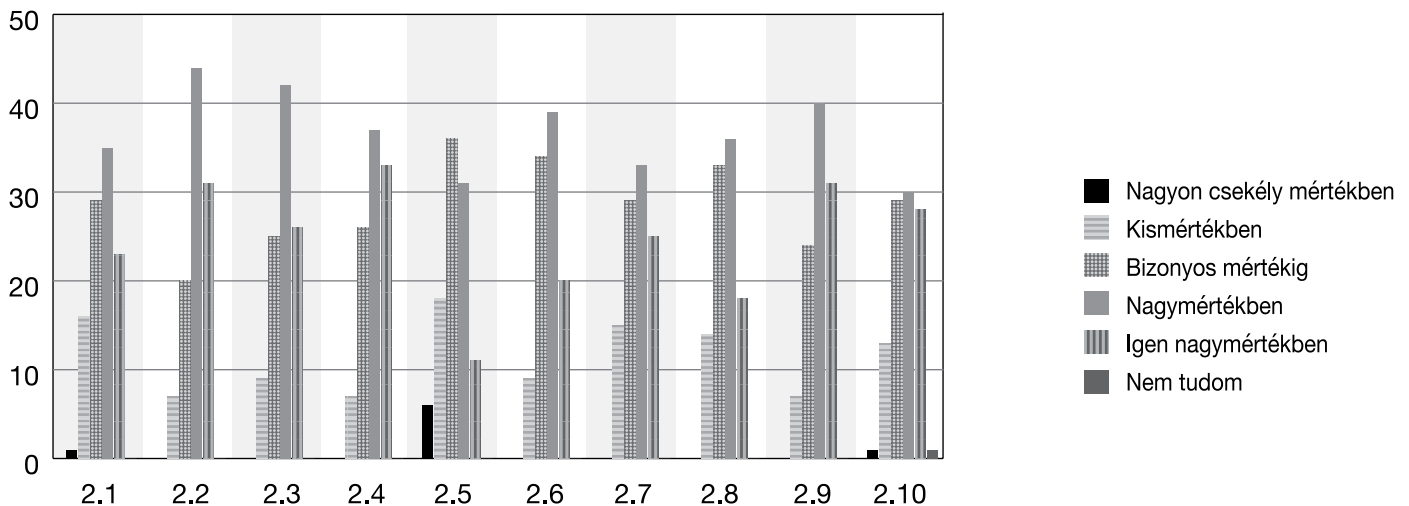

Erasmus+

Értékelje az önkéntesek toborzásával kapcsolatos állításokat Jelölje meg, milyen mértékben tartja az önkéntesek felkutatásával és toborzásával kapcsolatos megállapításokat fontosnak, relevánsnak a kulturális önkéntesség ügyének előmozdítására? (Kérjük, minden egyes állításnál jelöljön meg egy választ.)		Nagyon csekély mértékben	Kismértékben	Bizonyos mértékig	Nagymértékben	Igen nagymértékben	Nem tudom
2.1	A kulturális szervezeteknek jól szerkesztett prezentációs anyagokkal kell rendelkezniük, amelyek bemutatják a kulturális önkéntesek lehetséges feladatait.	1	16	29	35	23	
2.2	A kulturális szervezeteknek hangsúlyozniuk kell, hogy az önkéntes tevékenység a helyi közösség és a közjó szempontjából milyen fontos (idealisztikus vonzerő).		7	20	44	31	
2.3	A kulturális szervezeteknek hangsúlyozniuk kell, hogy feladatainak ellátása során az önkéntes közösségi kapcsolati hálóját megerősödik (társadalmi vonzerő)		9	25	42	26	

2.4	A kulturális szervezeteknek hangsúlyozniuk kell, hogy az önkéntes feladatok, a külön képzések, mentorálás, stb. révén az önkéntes személyes kompetenciái fejlődnek, önéletrajza gazdagodik (személyes karrier vonzerő).		7	26	37	33	
2.5	Kulturális önkénteseket leginkább hagyományos közzétételi módokkal lehet toborozni, a helyi hírközlő médiában, üzletek, könyvtárak és művelődési házak hirdető tábláin.	6	18	36	31	11	
2.6	Kulturális önkénteseket a leginkább az új közösségi média segítségével lehet toborozni, ehhez a kulturális egyesületek kulcsemberei a saját közösségi hálójukat használják.		9	34	39	20	
2.7	Kulturális önkéntesek toborzásának legjobb módja, ha a helyi önkéntes kulturális egyesületek kulcsemberei a saját címlistájukat és kapcsolati hálójukat használják.		15	29	33	25	
2.8	A legjobb módszer, ha más, helyi civil szervezeteket vonunk be a toborzásba, mert ezzel új csoportokkal építünk kapcsolatokat, akik érdeklődhetnek a kulturális munka iránt.		14	33	36	18	
2.9	Az új önkéntesek toborzása érdekében a kulturális szervezetek adjanak meg egy kapcsolattartó személyt, akit az érdeklődők telefonon v. e-mailben felkereshetnek.		7	24	40	31	
2.10	Első lépésként az új önkénteseket toborzó kulturális szervezetek hozzanak létre a honlapjukon egy online jelentkezési lapot.	1	13	29	30	28	1

2. A legjobb módszerek új kulturális önkéntesek toborzására és alkalmazására

A kérdéscsoportban adott válaszok – amelyek a két legfontosabb kategória összesített adatai alapján elérik a válaszadók szavazatainak 70-80 %-át – A megkérdezetteknek három fontos üzenetét emelhetjük ki.

1. Fontosnak tartják, hogy a leendő önkéntes figyelmét felhívjuk arra, hogy személyes kompetenciái fejlődnek, önéletrajza gazdagodni fog. Ezt egy fontos motivációs tényezőnek tarthatjuk.
2. A válaszadók szerint hangsúlyozni kell, hogy az önkéntes tevékenység a helyi közösség szempontjából kiemelkedően szolgálja a közjót. A nyitott kommentárokból megtalálhatjuk a közjót szolgáló néhány elemét is, pl. a fiatalok problémáinak felkarolása, az összefogás, a közösségépítés.

3. Fontosnak tartják a válaszadók egy kapcsolattartó személyhez történő informális kapcsolódást, vagyis nagyon fontos a szerepe a személyes bizalmi kapcsolaton alapuló meggyőzésnek az önkéntes toborzásban.

A kiegészítő szabad hozzászólásokban a következő tényezőket sorolták még fel.

Igen nagymértékben lényegesnek tartják:

- Interaktív beszélgetések
- Jó gyakorlatok bemutatása
- Tapasztalatok elfogadása, cseréje, felhasználása
- Fiatalokat érintő témák – problémák felkarolása
- Önmegvalósítás

- Korosztályt érintő célok megjelölése
- Többféle réteget érintő kérdésekkel foglalkozzon a szervezet
- A fiatalabb korosztály bevonása (iskolások, fiatal felnőttek)
- Színvonalas és a településen élők problémáit segítő tevékenység
- A szervezet tartsa valóban fontosnak az önkéntességet
- A kulturális (civil) szervezet: példája, személyesség, hitelesség, érték közvetítés
- Személyes kapcsolattartás
- Az önkéntes kapjon lehetőséget, hogy bemutathassa munkáját
- Jó partneri kapcsolat
- Aktivitás, rátermettség
- Kreativitás
- Globálisan is felmérni a figyelmet a kultúra és az önkéntesség jelentőségére
- Előadások szervezése
- A kulturális szervezetek dolgozóinak saját kapcsolati hálóját
- Összefogás, közösségépítés
- Intellektuális motiváció

Nagymértékben lényegesnek tartják:

- Helyi ismeretek
- Kommunikációs készség
- Találkozók
- Kapcsolatok bővítése
- Beszélgetések
- Rugalmasság
- Emberek személyiségének ismerete
- A helyi egyházvezetők bevonása, elkötelezése
- A helyi közösséggel és szervezetekkel szemben fokozatosan kell kapcsolatot kialakítani, a saját akaratukat nem lehet egyből ráerőltetni a másik félre

Bizonyos mértékig lényegesnek tartják:

- Szakmai gyakorlat

Rangsorolás nélküli szempontokat is javasoltak a toborzáshoz:

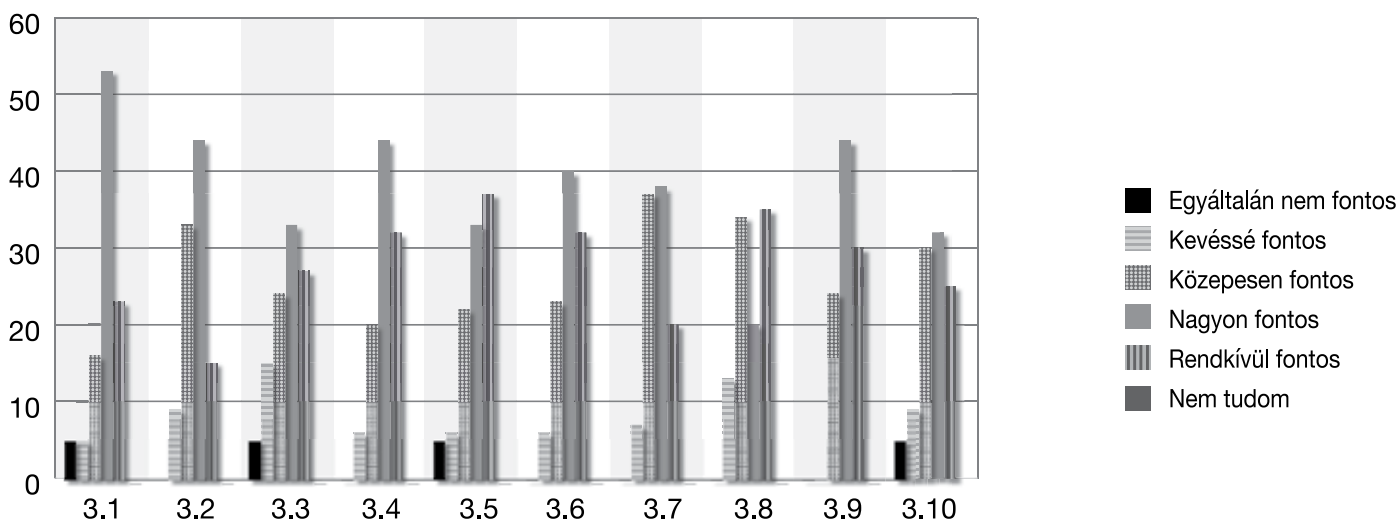
- Az adott kulturális szakembereket bevonni az önkéntes toborzásba
- Személyes elbeszélgetés a lehetséges önkéntesekkel
- Jövőkép az önkéntes számára
- Egyetemi hallgatók gyakorlata
- Kapcsolati háló fontosságának kiemelése
- Tanulás fontossága

3. Képzés

Értékelje az önkéntesek képzési programjaira vonatkozó állításokat Jelölje meg, milyen mértékben tartja az önkéntesek képzési programjaival kapcsolatos megállapításokat a kulturális önkéntesség elterjesztése szempontjából fontosnak, relevánsnak? (Kérjük, minden egyes állításnál jelöljön meg egy választ.)		Egyáltalán nem fontos	Kevésbé fontos	Közepesen fontos	Nagyon fontos	Rendkívül fontos	Nem tudom
3.1	Az önkénteseknek meg kell tanulniuk felismerni és értékelni a kulturális önkéntesség szempontjából saját kulcskompetencia profiljukat (erősségek és gyengeségek).	5	5	16	53	23	
3.2	Az önkénteseknek meg kell tanulni megfogalmazni, hogy milyen külön képzésekre van szükségük, mik a prioritásaik a szükséges kompetenciák megszerzésében.		9	33	44	15	
3.3	Az önkénteseknek fel kell mérni és meg kell érteni, mik a főbb kihívások a nagy városok felé való elvándorlás megakadályozásában.	5	15	24	33	27	
3.4	Az önkénteseknek meg kell érteni és tisztán, érvekkel alátámasztva kell tudni, hogy az önkéntes kulturális egyesületek és önkénteseik miért képesek a helyzeten változtatni.		6	20	44	32	
3.5	Az önkénteseknek tudniuk kell, hogy a gazdagodó kulturális tevékenység pozitív kapcsolatban áll a civil részvétel, a közösségi kötődés, a helyi identitástudat erősödésével.	5	6	22	33	37	
3.6	Az önkénteseknek ismerniük kell a helyi önkéntes kulturális egyesületek főbb tevékenységeit és a helyi közösségek egyéb szervezeteivel való kölcsönhatásokat.		6	23	40	32	
3.7	Az önkéntesnek tudnia kell, milyen egyéb – társadalmi, humanitárius, szociális, sport- egyesületi - önkéntes munka folyik a településen.		7	37	38	20	

3.8	Az önkéntesnek jó képességekkel kell rendelkeznie a források felkutatása, forrás-teremtés, szponzorok felkutatása, stb. terén.		13	34	20	35	
3.9	Az önkéntesnek erős gyakorlati készséggel kell rendelkeznie a közösségi média használata és az internetes kommunikáció terén.			24	44	30	
3.10	Az önkéntesnek erős projekt vezetői képességre van szüksége, hogy a településen folyó kulturaközi tevékenységet és rendezvényeket tervezni és irányítani tudja.	5	9	30	32	25	

3. A legjobb képzési program kulturális önkéntesek számára

A képzési programokkal kapcsolatos elvárások terén a válaszadók három fontos tényezőt emelnek ki. Az egyik, hogy hogyan segítheti az önkéntesek képzése a helyi identitás erősödését, a második, hogy elemezzék, hogyan tudnak a helyi kulturális egyesületek és önkénteseik a helyzetet változtatni. Ebben a két válaszban egyszerre a helyi identitás megerősítése (állandósság) és a helyi társadalom megváltoztatása áll a középpontban. A harmadik té-

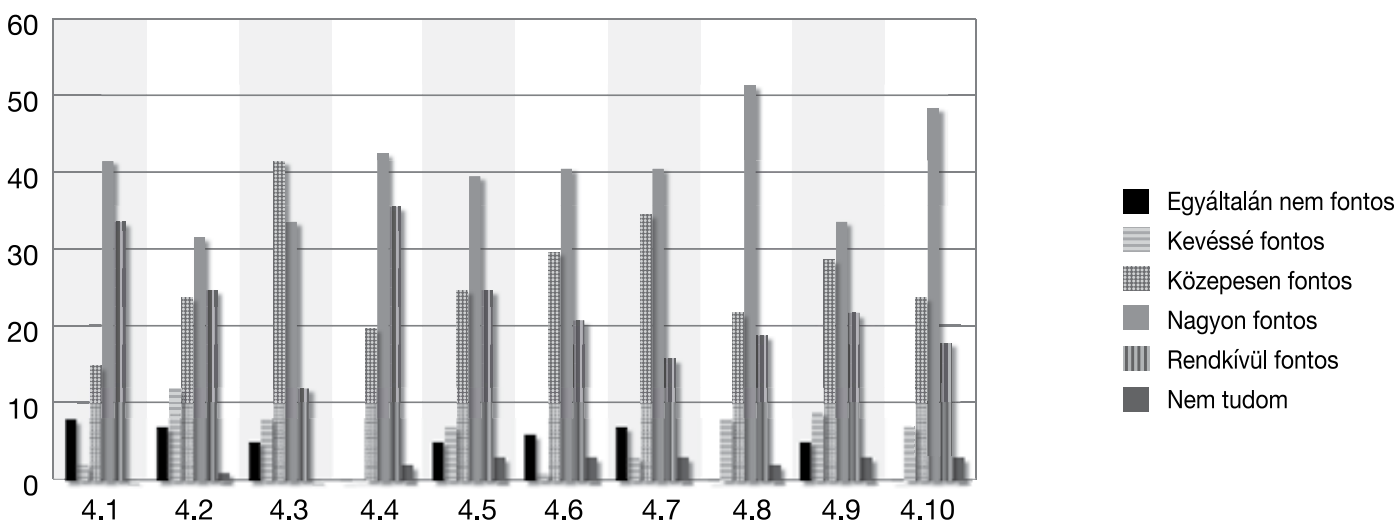
nyező, amit ki kell emelnünk a kérdéssorban adott válaszokból az, hogy az önkéntesnek tisztában kell lennie a saját kulcskompetencia profiljával, hogy azt hatékonyan javíthassa. A képzéshez tehát elengedhetetlen a helyes önismeret. Meglepő – új és pozitív jelenségnek tarthatjuk, hogy a megkérdezettek fontosnak tartják a forrásszerzéssel, forrás felkutatással kapcsolatos kompetenciákat és azok fejlesztését is.

4. Milyen támogatásra van szüksége az önkéntesnek

Értékelje a kulcskompetenciákkal kapcsolatos állításokat Jelölje meg, milyen mértékben tartja a szükséges támogatással kapcsolatos állításokat a kulturális önkéntesség elterjesztése szempontjából fontosnak, relevánsnak? (Kérjük, minden egyes állításnál jelöljön meg egy választ.)		Nagyon csekély mértékben	Kis-mértékben	Bizonyos mértékig	Nagy mértékben	Igen nagy mértékben	Nem tudom
4.1	Az önkéntesnek támogatásra van szüksége a költségigényes tevékenységek finanszírozásához szükséges források előteremtésében.	8	2	15	42	34	
4.2	Az önkénteseknek segítségre van szükségük a könyvelés, a kifizetések és a tevékenységekkel kapcsolatos elszámolások bonyolítása terén.	7	12	24	32	25	1
4.3	Az önkéntesnek segítségre van szüksége némely praktikus feladat megoldásában, mint pl. terem bérlése, PR és egyéb szóróanyagok készítése.	5	8	42	34	12	
4.4	Az (új) önkéntesnek némi személyes felkészítésre, mentorálásra van szüksége tapasztaltabb kulturális önkéntesek, vagy egyéb önkéntes szervezetek vezetői, tanácsadói részéről.			20	43	36	2

4.5	Az önkéntesnek segítségre van szüksége a helyi hatóságokkal való kapcsolatfelvételnél, a megcélzott megállapodások és az önkormányzat támogatásának megnyerésében.	5	7	25	40	25	3
4.6	Az önkéntesnek támogatásra van szüksége a helyi kulturális intézményekkel való kapcsolatfelvétel és a konkrét tevékenységekkel kapcsolatos együttműködési, támogatási megállapodások megkötése terén.	6	1	30	41	21	3
4.7	Az önkéntes segítségre szorul a helyi üzleti, kereskedelmi szervezetekkel, az idegenforgalmi irodával, a helyi médiával való kapcsolatfelvétel, a megcélzott támogatás és együttműködés elérése terén.	7	3	35	41	16	3
4.8	Az önkéntes támogatást igényel egyéb településeken működő hasonló kezdeményezésekkel való kapcsolatfelvétel, tapasztalatcsere, kölcsönös tanítás terén.		8	22	52	19	2
4.9	Az önkéntes segítségre szorul, hogy megtalálja és kapcsolatba kerüljön a terület legjobb, országos ismertségű szakértőivel, szónokaival, tanácsadóival.	5	9	29	34	22	3
4.10	Az önkéntes támogatást igényel az eredmények településen kívüli partnerszervezetek közötti, valamint országos körben való hatékony promóciójában, terjesztésében.		7	24	49	18	3

4. Milyen támogatásra van szükségük az önkénteseknek a kulcsfontosságú partnerektől?

A válaszok összképéből világos, hogy a megkérdezettek szerint az önkéntesek munkája szerteágazó és sokoldalú tevékenység, amely szerteágazó és sokoldalú támogatást is igényel. Ez tükröződik a számsorok arányai alapján. Mégis megkockáztathatjuk, hogy a válaszok arányai alapján itt is kiemeljünk három dolgot. Az első, hogy az önkénteseknek nagyon fontos segítség a tapasztaltabb önkéntesek mentorálási közreműködése. Másodikként azt emelhetjük ki, hogy a költségigényes tevékenységek finanszírozásához szükséges a támogatási források előteremtése. Végül harmadikként – talán az előzővel szorosan összefüggésbe hozható - a helyi önkormányzat (általában a helyi hatóságok) támogatásának elnyerése.

5. Összefoglaló az interjúk alapján

Általános megjegyzések:

- Lényeges kérdéseket fogalmaz meg a kérdőív. A változók számát lehetne csökkenteni.

- Szükségesnek tartom az ilyen irányú felméréseket. (A kulturális önkéntes fogalmának értelmezésén elcsúszhatnak a válaszok értékei.)
- A kulturális önkéntes fogalmának tisztázása fontos, mert nem mindenkinek egyértelmű
- A „Háttér információ” nem eléggé inspiratív az egyén számára, aki vállalja a kitöltést. Pl. célszerű lenne azzal indítani, hogy „fontos a véleménye. segítse munkánkat javaslataival” stb.
- Túlrészletező
- Túlzottan „szakszerűek” (szakmai jellegűek) a kérdések. Ugyanakkor hiányoznak olyan alapvető feltételekre vonatkozó kérdések, mint empátia készség, kapcsolatteremtő készség stb.
- Jó lenne egy bevezető, hogy miért, miről szól ez a kutatás – egy visszaküldési cím (sokkal több válasz jöhetne)
- Nem tudtam pontosan, hogy milyen feladat és hatáskört szántak az esetleges kulturális önkéntesnek.

A sikeres kulturális önkéntesek kulcskompetenciái

- Fontosak az elvárások a jó gyakorlat során alakulnak ki, erősödnek.
- A szükséges kompetencia mindig attól függ, milyen feladatra kívánják bevonni az önkéntest. Van, akit csak egyszerűbb részfeladatra tudunk bevonni, de azt nagyszerűen meg tudja csinálni. Van, akit bonyolultabb feladattal is meg lehet bízni. Nem lehet lemondani senkiről. Mindenkinnek meg kell találni a számára megfelelő tevékenységet. Ezért nem lehet generális kompetenciáról beszélni.
- A vállalt feladattal van összefüggésben, milyen kompetenciákra van szükség.
- Előbb a sokoldalú embert, személyiséget kell felszínre hozni, gazdagítani, kimunkálni. Bárkiből lehet kulturális önkéntes, hozzáállás kérdése csupán. A dolgokat érteni és megérteni a lényeg, másként nem vagy hiteles. Majd mindezek megalapozása után lehetséges az egyes kompetenciák erősítése, mélyítése.
- Érdemes volna szűrni és osztályozni az önkénteseket, hogy adott igényű helyekre adekvátabb önkéntesek kerülhessenek.
- Etnikai felkészültség, generációk sajátosságaiból való felkészülés.
- Feladatkörök és profilok részletezése segített volna a kompetenciákat pontosabban meghatározni.

Önkéntes toborzás

- A személyes ismeretség és kapcsolatok lehetnek ebben a fontosak.
- Erőltetni nem szabad, a meggyőzés, fokozatosság, jóra való törekvés sok munkát fegyelmelzettséget igényel.
- A toborzás ritkán működik meghirdetéssel. Leginkább a személyes kapcsolatok útján sikerül bevonni valakit a munkába. Az ifjabb generáció bevonása sokkal nehezebb, mint az 50 év fölöttieké. Személyes motivációt kell találni (pl. gyermekén, baráti társaságán keresztül) különben nem szánja rá magát. Tipikusan a jó értéket teremtő közösségekben

nevelkedők nyitottak a felnőttkorban is az önkéntes munkára.

- Hiányzik az önkéntesek munkájára vonatkozó erkölcsi elismerés lehetősége, módja, formája.
- Az önkéntes tevékenység pozitív hatását a személyiség fejlődésére nem lehet eléggé hangsúlyozni.
- Nagyobb hangsúlyt kellene adni az önkéntes munka adta lelki jóérzésnek.
- Manapság a facebook az egyik legjobb fórum.

Képzés

- A képzéseket nem szabad a formális oktatás képére hasonlítani.
- Az ideális önkéntes képzés minden kérdésében megfogalmazott elemet fejleszt, de a gyakorlatban ez így nem megvalósítható. Az önkéntes munkát vállalók nagy része nem megy képzésre, saját meglévő tudását teszi az önkéntes tevékenységbe.
- A feltett kérdések csak részben alkalmasak a képzési igények (szükségletek) felmérésére. Az persze alapkérdés, hogy milyen önkéntesekről beszélünk. Nem mindegy, hogy arról az önkéntesről, aki egy-egy részfeladatot vállal (véggez) az egyesületben vagy netán arról van szó, aki a szervezet egészének irányításában vesz részt pl. vezetőségi tag vagy/és tisztségviselő.

Milyen támogatásra van szüksége az önkéntesnek?

- Az együttműködés fontos a közös cél eléréséért.
- Az önkéntes támogatása akkor jó, ha az eredményekben is jelentkezik.
- A munkafeltételek megteremtése és megszervezése, valamint a személyes kompetenciájához illeszkedő feladat megtalálása a fontos ahhoz, hogy jól érezze magát az önkéntességben. Szükséges továbbá az előzetes pontos feladatismertetés a pozitív visszacsatolás, értékelés, közösségi élmény nyújtására.
- A helyi hatóságokkal és a forrás megteremtése nem az önkéntes felelőssége és feladata.

Az Európa Népfőiskola

Az Oestersoeen Népfőiskola <http://www.hojskolerne.dk/hoejskoler/hoejskole-soeg/hoejskolen-oestersoeen?lang=en> Dániában a kiterjedt nemzetközi tevékenységet folytató népfőiskolák közé tartozik. Az igazgatója Peter Buhrmann, több mint fél évtizede olyan nemzetközi kurzusokat szervez a 20-25 éves fiataloknak, amelybe dánok mellett elsősorban közép-kelet európai résztvevőket hívtak meg, elsősorban Szlovákiából, Magyarországról, Szlovéniából. A diákok három és négy hónapos bentlakásos kurzusokon vesznek részt. Tudatosan úgy szervezik, hogy a nagy létszámú dán diák mellett a különböző nemzetiségű közép-kelet európai diákokat közös szobában helyezték el. (Idegen nyelv elsajátítása) 2011-től a Pázmány Péter Egyetem esztergomi karáról magyar hallgatókat sikerült Dániába küldeni az Oestersoeen Népfőis-

kolára. Sőt, ami nem volt egyszerű feladat, a népfőiskolai képzés Erasmus mobilitási képzésként való elismertetésére is sor került itthon. Az esztergomi hallgatók körében igen népszerűvé vált a lehetőség, amit úgy is megerősítettünk, hogy a kint tanuló hallgatók online, skype beszélgetés keretében számolhattak be élményeikről az itthoni diáktársak és tanárok előtt. Körülbelül 30 hallgató vett részt ebben a körben.

A dán népfőiskola kifejlesztett egy olyan képzési ágat is, hogy a hallgatókat a három és négy hónapos kurzus után foglalkoztatási gyakorlatra és képzésre küldte a népfőiskola. Ebben a „sikerágazatban” magyar hallgatók ugyan nem vettek részt, de bevált a módszer, amelyben többnyire dán hallgatókat egy osztrák munkaiügyi központtal való együttműködés keretében fogadta egy